

Tóm tắt: Bài viết tập trung phân tích, đánh giá hiệu quả hoạt động của các loại hình doanh nghiệp và so sánh hiệu quả giữa các loại hình doanh nghiệp theo hình thức sở hữu doanh nghiệp nhà nước (DNNN), doanh nghiệp ngoài nhà nước và doanh nghiệp có vốn đầu tư nước ngoài (FDI) qua một số chỉ tiêu hiệu quả kinh tế-xã hội và hiệu quả tài chính. Số liệu thu thập từ Niên giám Thống kê Việt Nam giai đoạn 2000–2017 và kết quả Tổng điều tra doanh nghiệp của Tổng cục Thống kê giai đoạn 2000–2016. Nghiên cứu sử dụng các phương pháp là mô tả thống kê và so sánh các chỉ số hiệu quả kinh tế-xã hội, tài chính. Kết quả cho thấy, khu vực FDI có hiệu quả cao nhất, còn hiệu quả của khu vực DNNN thấp hơn và đang giảm dần. Khu vực kinh tế ngoài nhà nước dù có hiệu quả tài chính thấp, nhưng có vai trò tạo công ăn việc làm, thu hút nhiều lao động, có tốc độ tăng trưởng cao hơn khu vực DNNN và chiếm tỷ trọng cao về GDP so với các khu vực kinh tế còn lại. Trên cơ sở các kết quả phân tích, nghiên cứu đã đưa ra những hàm ý chính sách về nâng cao hiệu quả cho các khu vực doanh nghiệp theo hình thức sở hữu.

Từ khóa: Hiệu quả, doanh nghiệp nhà nước, doanh nghiệp ngoài nhà nước, doanh nghiệp FDI.

Mã phân loại JEL: D24, G39.

Tài liệu tham khảo

- Belkhir, M. (2009). Board structure, ownership structure and firm performance: evidence from banking. *Journal Applied Financial Economics*, 19(19), 1581-93.
- Chu Văn Cấp (2011). Tăng cường vai trò chủ đạo của DNNN trong giai đoạn mới. *Tạp chí Quốc phòng Toàn dân*, số tháng 01/2011.
- Coelli, T. J., Rao, D. S. P., Donnell, C. J. O. & Battese, G. E. (2005). *An introduction to efficiency and productivity analysis, Second Edition*, Springer.
- Earle, J. S. (1998). *Post-privatization ownership structure and productivity in Russia Industrial Enterprises*. Working Paper, Stockholm School of Economics, Central European University.
- Farrell, M. J. (1957). The measurement of Productive Efficiency, *Journal of the Royal Statistical Society*, 120, 253-281.
- Fauzi, F. & Locke, S. (2012). Board structure, ownership structure and firm performance: A study of New Zealand listed-firms. *Asian Academy of Management Journal of Accounting and Finance*, 8(2), 43-67.
- Jensen, M. C. & Meckling, W. H. (1976). Theory of firm: Managerial behavior, agency costs and ownership structure. *Journal of Financial Economics*, 3(4), 305-60.
- Jones, D. C., Kalmi, P. & Mygind, N. (2005). *Choice of ownership structure and firm performance: Evidence from Estonia, Post-Communist Economies*, 17(1), 83-107.
- Kang, Y. S. & Kim, B. Y. (2012). Ownership structure and firm performance: Evidence from the Chinese corporate reform, *China Economic Review*, 23(2), 471-81.
- La Porta, R., Lopez-de-Silanes, F., Shleifer, A. & Vishny, R. W. (2000). Agency Problems and Dividend Policies around the World, *The Journal of Finance*, 55(1), 1-33.
- Ngô Đình Giao (1997). *Giáo trình Quản trị kinh doanh tổng hợp trong các doanh nghiệp*. Nhà xuất bản Khoa học kỹ thuật, Hà Nội, 408.
- Nguyễn Bạch Nguyệt (2012). *Giáo trình lập Dự án đầu tư*, Nhà xuất bản Đại học Kinh tế Quốc dân.
- Nguyễn Thị Cành & Nguyễn Thị Thùy Liên (2018). Vai trò của đầu tư công trong thu hút đầu tư tư nhân và tăng trưởng kinh tế. *Tạp chí Công nghệ Ngân hàng*, số 142&143, 8-23.
- Nguyễn Thị Minh Huệ & Đặng Tùng Lâm (2017). Tác động của cấu trúc sở hữu đến hiệu quả hoạt động của các công ty niêm yết trên thị trường chứng khoán Việt Nam, *Tạp chí Khoa học Đại học Quốc gia Hà Nội: Kinh tế và Kinh doanh*, 33(1), 23-33

- Nguyễn Thị Thúy (2018). Nâng cao vai trò chủ đạo của DNNN trong nền kinh tế thị trường định hướng xã hội chủ nghĩa. *Tạp chí Cộng sản*, số tháng 11/2018
- Nguyễn Văn Ngọc (2006). *Từ điển Kinh tế học*, Nhà xuất bản Đại học Kinh tế Quốc dân năm 2006.
- Tổng cục Thống kê (2010). *Doanh nghiệp Việt Nam chín năm đầu thế kỷ 21*, Nhà xuất bản Thống kê, Hà Nội.
- Tổng cục Thống kê (2017). *Báo cáo điều tra lao động việc làm quý 3/2017 và Báo cáo kết quả điều tra doanh nghiệp các năm 2000-2016*.
- Võ Xuân Vinh (2014). Cấu trúc sở hữu, hiệu quả hoạt động và giá trị doanh nghiệp trên thị trường chứng khoán Việt Nam, *Tạp chí Phát triển và Hội nhập*, Tháng 5-6/2014
- Vũ Quang Việt (2012). *Nợ công, nợ ngân hàng của Việt Nam được hé mở*, Washington DC, 11/2012.
- Xu, X. & Wang, Y. (1999). Ownership structure and corporate governance in Chinese stock companies, *China Journal of Accounting Research*, 6(2), 75-87.